

HET DORDTS PATRICIËRSHUIS

J A A R V E R S L A G 2 0 2 2

www.dordtspatriciershuis.nl / 078 843 87 46 / info@dordtspatriciershuis.nl

INLEIDING

Het jaar 2022 begon met een lockdown maar gelukkig werden de restricties van de pandemie vrij snel opgeheven en konden de deuren weer worden geopend voor het publiek. De eerste maanden kwam het bezoek helaas moeizaam op gang. Dit stelde ons echter in staat om de restauratie van de Maaskamer, waarover in het vorige jaarverslag uitgebreid is bericht, te voltooien. In het voorjaar konden de moiré gordijnen worden opgehangen. De vleug in deze gordijnen doet enigszins denken aan het water van de langsstromende Oude Maas.

Het afgelopen jaar stond grotendeels in het teken van de tentoonstelling “In de Floria” ter gelegenheid van het 10-jarig jubileum van ons museum. Daarnaast werden nog vele andere activiteiten georganiseerd die verderop in het jaarverslag uitgebreid aan de orde zullen komen.

JUBILEUMTENTONSTELLING “IN DE FLORIA”

Samenwerking met Vreeken's zaden

De topstukken uit de collectie zijn twee bloemstillevens van Cornelis Kuipers die, tot ze aan het museum werden geschonken, altijd in privé-bezit van nazaten van de schilder zijn gebleven. Voorafgaand aan de tentoonstelling werd in samenwerking met Vreeken's zaden een fotowedstrijd georganiseerd waarbij het de bedoeling was dat de deelnemers zich bij het componeren van hun foto zouden laten inspireren door één van deze twee schilderijen.

Bloemstillevens van Dordtse meesters omstreeks 1800

Speciaal voor de tentoonstelling konden 8 andere bloemstillevens van Dordtse meesters uit binnen- en buitenland in bruikleen worden verkregen. Het Dordrechts museum stelde een schilderij beschikbaar van Pieter Hofman, één van de mede-oprichters van “Teekengenootschap Pictura”, dat in 2024 haar 250-jarig bestaan zal vieren.

De overige schilderijen, zoals twee hieronder afgebeelde pendanten van Abraham van Strij waren afkomstig uit particulier bezit en nog nooit in een museum ten toon gesteld.

Van een particuliere eigenaar uit New York kon een schilderij van Joris Ponse (rechts op de foto), de leermeester van nagenoeg alle schilders uit de collectie van het Dordts Patriciërshuis, in bruikleen worden verkregen. Doordat Ponse zich grotendeels bezig hield met lesgeven is zijn eigen werk zeer zeldzaam!

Door het uitgeven van een catalogus kan een goed overzicht worden verkregen van hetgeen Dordrecht in de 17de- en 18de eeuw op het gebied van bloemstillevenkunst te bieden had en worden diverse Dordtse schilders aan de vergetelheid ontrukkt. De tentoongestelde schilderijen zijn beschreven door Dr. Fred Meijer, die internationaal wordt gezien als dé specialist in dit genre. De catalogus, die met steun van het Prins Bernhard Cultuurfonds tot stand is gekomen, verscheen in een oplage van 2.000 stuks en is nagenoeg uitverkocht.

Tijdens de goed bezochte opening van de tentoonstelling op woensdag 14 september werd het eerste exemplaar van de catalogus aangeboden aan wethouder Rik van der Linden (links).

Zoals te zien is op de foto's hieronder lieten ook diversen fotografen zich inspireren door de bloemstillevens.

Samenwerking met Bas Meeuws

Op de overige verdiepingen van het pand werden foto's van bloemstillevens worden getoond van Bas Meeuws wiens werk nationaal en internationaal zijn weg vindt naar vele liefhebbers. In 2019 is bij uitgeverij Lannoo een boek verschenen over zijn oeuvre. In Nederland heeft hij o.a. geëxposeerd in Rijksmuseum Het Muiderslot en het Westfries Museum. Hij maakte, in opdracht, een troostrijk kunstwerk voor nabestaanden van dierbaren die omkwamen bij de crash van MH17.

Net als bij de meesters van het bloemstillevens, vormt de realiteit voor Meeuws de basis, maar hij zet de werkelijkheid vervolgens wel naar zijn hand. Hij maakt de bloemen naar eigen inzicht feller of minder felgekleurd, vergroot, verkleind, of enigszins uitgerekt. Het wordt allemaal geheiligd voor het bereiken van de meest uitgebalanceerde compositie.

Om de link tussen zijn werk en de schilderijen van het Dordts Patriciërshuis te vieren vervaardigde Bas Meeuws speciaal voor de jubileumtentoonstelling een fotografisch bloemstillevens, geïnspireerd op de 18e-eeuwse schilderkunst. Deze bloemstillevens uit de 18e eeuw kenmerken zich door elegante details, zachte kleuren, lichte achtergronden en opvallende toegevoegde elementen zoals fruit, een vogelnest of een kat.

Bas Meeuws: Untitled #130

De werken van Meeuws die verder getoond werden in het Dordts Patriciërshuis zijn een doorsnede van zijn oeuvre, opgebouwd sinds 2010:

- Uit de 'Hollandse serie': een ode aan de bloemstillevenkunst van Hollandse meesters.
- Uit de serie 'Raamwerken': gezicht op het Amsterdamse bos, met nadruk op het cultuurlandschap, het maakbare landschap.
- Uit de 'Taiwanserie'; East meets west. Nederland had tijdens de zeventiende eeuw een handelsrelatie met Taiwan, Formosa genoemd. Deze relatie was gebaseerd op handel en niet op uitbuiting. Bas creëerde een ogenschijnlijk Hollands bloemstillevens met uitsluitend Taiwanese tropische flora, fauna, voorwerpen en het prachtige Taiwanese landschap.
- Uit de 'Botanische serie': deels Indiase, deels Nederlandse bloemportretten, met een historische link naar de florilegia (bloemenboeken) waar de voorgangers van Meeuws hun inspiratie uit putten.

De belangstelling voor de opening van de tentoonstelling was zo overweldigend dat deze verdeeld moest worden over twee avonden. De opening van de tentoonstelling over de foto's van Bas Meeuws werd verricht door fotograaf Vincent Mentzel (midden).

OVERIGE ACTIVITEITEN

Vergadering Erfgoedlijn Waterdriehoek

Het Dordts Patriciërshuis wordt door de Provincie Zuid-Holland gezien als een belangrijk icoon binnen de Erfgoedlijn Waterdriehoek. De vergaderingen vinden elk kwartaal plaats op een andere locatie van de deelnemers aan deze erfgoedlijn. Op maandag 7 juni vond de vergadering plaats op de zolder van ons museum en werd afgesloten met een goedbezochte borrel in de Maaskamer.

TV-opnames omroep Max

In de laatste week van juni werd het Dordts Patriciërshuis “omgetoverd” tot filmlocatie. Omroep Max heeft afgelopen jaar de “Grand Tour” van de gebroeders Johan en Cornelis de Witt verfilmd en koos onze locatie als scharnierpunt tussen de beelden op locatie in Engeland en Frankrijk.

Acteur Huub Stapel (tweede van links) zal zes afleveringen lang als verteller over deze reis fungeren met de Maaskamer als decor.

Ook zal hij een op 17de eeuwse wijze bereide maaltijd nuttigen in de zomerkeuken in de kelder. Voor zover nu bekend zullen de afleveringen naar verwachting in het najaar van 2023 worden uitgezonden.

Bezoek scholen

Het Dordts Patriciërshuis wordt in toenemende mate bezocht door schoolklassen. In 2022 bracht o.a. Praktijkschool de Sprong uit Terneuzen ons een bezoek.

Tijdens de tentoonstelling “In de Floria” kwam ook een klas van een basisschool uit Hendrik-Ido-Ambacht een kijkje nemen. Het Hout- en Meubileringscollege uit Rotterdam is al jarenlang een trouwe bezoeker. Het Dordts Patriciërshuis is sinds het najaar van 2022 ook opgenomen in het Cultuurpaspoort van het Servicebureau voor Onderwijs en Cultuur van de gemeente Dordrecht.

Open monumentendagen

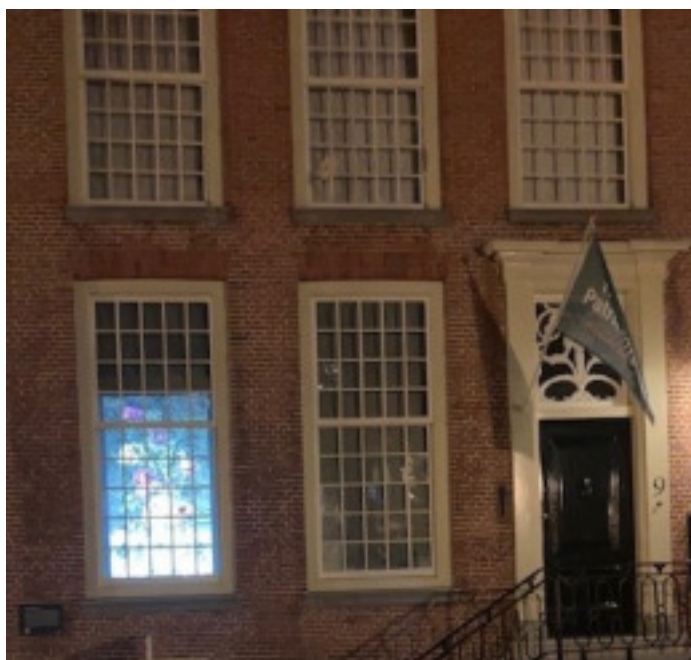
Het Dordts Patriciërshuis doet jaarlijks mee aan de open monumentendagen, die door de medewerkers van onze organisatie over het algemeen als één van de gezelligste van het jaar worden gezien. Dit jaar werden zij bijgestaan door een aantal scholieren die zich met groot enthousiasme kweten van hun taak als gastvrouw.

Project dwaalspoor

Van 9 december 2022 t/m 8 januari 2023 was een aantal historische locaties in de Dordtse binnenstad sfeervol aangelicht. Het Dordts Patriciërshuis participeerde in dit project “Dwaalspoor” door op één van de ramen aan de voorzijde een film van Bas Meeuws te projecteren, waardoor de bezoeker een beeld kreeg hoe hij zijn fotografische bloemstillevens opbouwt.

Kunstenares Linda Nieuwstad stelde voor de andere aan de voorzijde gelegen stijlkamer een prachtig kunstwerk beschikbaar, een roze primula van ruim 2 meter hoog zodat deze goed vanaf de straat te zien was. Zij creëert handgemaakte monumentale bloemen en bloemstillevens van vrachtwagenzeil, vilt, leer, gerecyclede wollen dekens, velours, gebruikte bedrijfskleding en metaal. Veel van haar werken zijn geïnspireerd op bloemstillevens uit de 17de en 18de eeuw. Dit kunstwerk heeft al vele omzwervingen over de wereld heeft gemaakt o.a. naar Dubai en Milaan en was nu dus ook te zien in Dordrecht.

Crowdfundactie kroonluchter

Na een lange zoektocht van bijna 10 jaar hebben wij eindelijk een kroonluchter kunnen vinden die perfect past bij de ornamentiek van de Maaskamer. De eigenaar van de luchter was zo vriendelijk deze voorlopig aan ons in bruikleen te verstrekken zodat wij op zoek konden gaan naar financiering om de luchter te kunnen aankopen.

Nadat wij bij de restauratie en inrichting al veel hulp hadden gekregen van vrijwilligers en fondsen wilden wij een beroep doen op “the crowd” om een zo groot mogelijk draagvlak te creëren voor het sluitstuk van de “make over” van deze unieke kamer.

Via het platform “Voor de kunst” is door bijna 200 donateurs een bedrag van circa € 25.000 bij elkaar gebracht zodat de kroonluchter nu kan blijven schitteren in de Maaskamer. Een substantieel deel van dit bedrag is in het kader van een “matchfund-regeling” met Voor de kunst beschikbaar gesteld door de gemeente Dordrecht. Het vervult ons met grote trots dat wij de eerste organisatie in Dordrecht zijn die gebruik kon maken van deze regeling.

Museum in de media

Ons museum mag zich verheugen in de gunfactor van de (lokale) pers. In het afgelopen jaar zijn er vele artikelen over de restauratie van de Maaskamer, onze jubileumtentoonstelling en de crowdfundingactie verschenen in o.a. AD de Dordtenaar, Eindhovens Dagblad, Max Magazine en de nieuwsbrief InDordrecht van Dordrecht Marketing.

28-04-2022 13:35

Algemeen Dagblad

REGIO

PAGINA 29 | MAANDAG 25 APRIL 2022

Zoeken naar de juiste, in 1780 gebruikte kleuren

Ronde Maaskamer Patriciërshuis terug in Lodewijk XVI-stijl

V.L.N.R.: HANS VAN HERWIJNEN, PETER ZWAANENBURG EN LAURENS GOOSHOUWER IN DE GERESTAUREERDE RONDE MAASKAMER IN MUSEUM HET DORDTS PATRICIËRSHUIS, RINIE BOON

De Maaskamer van het Dordts Patriciërshuis is volgens hoofdconservator Johan de Haan van Paleis 't Loo een van de allermooiste 18de-eeuwse ronde kamers van Nederland. Sinds deze week is hij gerestaureerd in Lodewijk XVI-stijl. Om de origineel gebruikte kleuren te vinden, is niets aan het toeval overgelaten.

ANDRÉ OERLEMANS

Een substantiële bijdrage van de gemeente Dordrecht in het kader van de subsidieregeling “Cultuur actief, wendbaar en weerbaar” stelde ons in staat een bijlage bij het Cultureel Supplement van de NRC te financieren waardoor ons museum veel publiciteit heeft weten te genereren. Dit heeft gezorgd voor bezoek uit nagenoeg het hele land. Ook diverse kunst- en cultuurclubs wisten de weg naar ons museum te vinden.

COMMERCIËLE BIJLAGE
DE INHOUD VAN DEZE BIJLAGE VALT NIET ONDER DE VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE REDACTIE VAN NRC

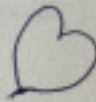

Het Dordts Patriciërshuis Museum aan de Maas

- 2-3 Een huis vol bloemstillevens
- 4 Interview met de laatste bewoner
- 5 Een rijke historie
- 6 De kroon op het werk

Waardering bezoekers

Bartholomeus Longoni 19/06/2022
 n.s. het was echt heel leuk
 9 jaar

~~teodora~~
 teodora zels & jove

 xfinder

GOEDE LAURENS + Peter +
 STAF!!

GEWELDIG BEDANKT VOOR
 DE ENORME GASTVRIJHEID EN
 TOEWIJDING!!

WE HEBBEN GENOTEN

Huib STAPEL
 IAPM Joris
 van Groenstouwe Karolien
 TEAM Gebroeders De Witt
 Omroep MAX

20-9-2022
 Een gezonder en vinding met het
 College van B&W te hebben
 mogen vaststellen in het Patroonsdruis.
 Een bijzondere parool in onze stad,
 onderdeel van onze rijke historische
 binnenstad. Dank voor de gastvrijheid!

Walter Kliff Tanja de Jonge
 Marc Meex Manke Bussart

 Chris v. Benschop Lili Yal Lin den
 Erik Gijzen

3 dec 2022
 Heel verrassend allemaal,
 zowel het prachtige huis met
 uitzicht op de rivier
 als de mooie foto's van Bas

Naast Jac en Aunke, Neven

4 dec 2022
 Prachtig museum en wat
 een vertelrijke verhalen!

De film beneden over de
 geschiedenis rond 1800
 is voor mij nog nooit zo
 duidelijk gepresenteerd

Claire Mulder

Onze organisatie is trots op de vele positieve “google reviews” en dito reacties in het gastenboek. Uit bovenstaande “bloemlezing” uit het gastenboek (we zijn sinds de oprichting van het museum toe aan het derde exemplaar) blijkt dat het aanbod door jong en oud wordt gewaardeerd. Ook de film “Het ontstaan van het Koninkrijk” (1780-1815) wordt met veel interesse bekeken. Zodra de film over de voormalige eigenaren van het pand tussen 1650 en 1780 gereed is zullen we nog meer dan thans het geval is gaan inzetten op bezoekers die niet alleen in kunst- maar ook in geschiedenis zijn geïnteresseerd.

Uitbreiding van de collectie

Eén van de topstukken uit onze collectie is een desserttoren, die in geen enkel ander museum in Nederland te zien is. Eén van onze bezoekers was hier zo enthousiast over dat zij dezelfde foto, die in ons museum achter de balie hangt, recentelijk in haar woonkamer heeft opgehangen!

Eén van onze donateurs verraste ons met de schenking van een portret van Jhr. Stoop, toegeschreven aan de Dordtse schilder Isaac Schouman, dat nu het middelpunt vormt van onze “portrettengalerij” op de eerste verdieping.

Tevens schonk hij ons een fraaie pianoforte, die een plekje heeft gekregen in de eetkamer. Het exemplaar dat daar reeds stond kon hierdoor retour naar de bruikleengever uit Den Haag.

BESTUUR EN ORGANISATIE

Stichting Het Dordts Patriciërshuis onderschrijft de bepalingen zoals vermeld in de Governance Code Cultuur en past deze toe. Conform het rooster van aftreden legde secretaris Dr. Hans F. van Herwijnen (links) zijn functie per 31-12-2022 neer. Als dank voor zijn jarenlange inzet ontving hij uit handen van voorzitter Prof. Dr. Johan de Haan tijdens de bestuursvergadering van 30 november een prachtig boek over Paleis het Loo. Van Herwijnen is inmiddels opgevolgd door Dr. Pauline A. Kiesow.

Naast het bestuur telt het museum enige tientallen enthousiaste vrijwilligers. In het afgelopen jaar hebben zij wederom bergen werk verzet. Zonder de onbezoldigde inzet van bestuur en vrijwilligers zou het museum niet kunnen voortbestaan.

Dordrecht, juni 2023